

Jaarverslag 2019

Kennisplatform Educatie en Presentatie

Inleiding

Tijdens de najaarsnetwerkbijeenkomst van het Kennisplatform Educatie en Presentatie op 14 december 2018 in het Stadsarchief Amsterdam presenteerden de duo-aanjagers Esther van Velden en Anneke van Waarden-Koets een voorstel voor het Jaarplan 2019. De aanwezige leden stemden hiermee in. Dit jaarverslag geeft een beknopt overzicht van de uitvoering van het Jaarplan 2019.

Doel

Het doel van het Kennisplatform Educatie en Presentatie (KEP) is het vergroten van de kwaliteit van educatie en presentatie door middel van samenwerking, kennisdeling en professionalisering.

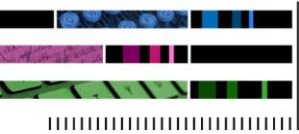
Wie

- In 2019 bestond de Kerngroep KEP uit de volgende personen: Louisa Balk (Stadsarchief Rotterdam), Ellen Loozen (Nationaal Archief), Caroline Nieuwendijk (Gemeentearchief Schiedam), Peter Riem (Groninger Archieven), Yteke van der Vegt (Historisch Centrum Leeuwarden), Esther van Velden (Het Utrechts Archief) en Anneke van Waarden-Koets (Zeeuws Archief).
- In 2019 fungeerden als duo-aanjagers van KEP: Esther van Velden (Het Utrechts Archief) en Anneke van Waarden-Koets (Zeeuws Archief).

Wat

Studiedag / startbijeenkomst

De studiedag 'Inclusief perspectief – Aan de slag met inclusie in archieven' was de officiële startbijeenkomst van het Kennisplatform Educatie & Presentatie. Een organisatiecommissie, bestaande uit de kerngropleden: Caroline Nieuwendijk, Ellen Loozen (trekker), Esther van Velden en Anneke van Waarden-Koets, bereidde de studiedag voor. De organisatiecommissie werd bijgestaan door enkele andere leden van de kerngroep KEP en medewerkers van het Nationaal Archief. De middelen en mogelijkheden werden onder dankzegging beschikbaar gesteld door de Stuurgroep KIA en het Nationaal Archief. Overleg van het organisatiecomité vond plaats op locatie of via Skype. Aan de studiedag op 15 maart 2019 in het Nationaal Archief namen ruim 80 belangstellenden deel. Gerenommeerde keynote speakers en deskundigen verzorgden workshops en rondleidingen. We kunnen met gepaste trots terugkijken op een zeer geslaagde studiedag! Een [verslag van de studiedag](#) is te vinden op het Kennisplatform Educatie en Presentatie, evenals foto's en aparte verslagen van de workshopleiders. Zie daarvoor de [map Studiedag](#) in de bestandenbox.

Reguliere activiteiten

- De kerngroep kwam dit jaar niet apart bijeen, maar er vond geregeld e-mailcontact plaats over diverse activiteiten.
- De aanjagers en leden van de kerngroep bezochten KIA-gebruikersoverleggen/aanjagersbijeenkomsten (23 mei en 10 oktober) en onderhielden contacten met de stuurgroep KIA/Pleio en de contactpersonen.
- Op 14 november 2019 vond de landelijke najaarsnetwerkbijeenkomst plaats in het Stadsarchief Rotterdam. De geplande bijeenkomst in het Utrechts Archief is verschoven naar 2020. De bijeenkomst in Rotterdam werd georganiseerd door Louisa Balk en stond in het teken van samenwerking met koepelorganisaties. Onderdelen van het programma waren: voordrachten en discussie door vertegenwoordigers van twee koepelorganisaties, kennis delen aan de hand van presentaties en een rondleiding en aan de slag met het Jaarplan 2020 voor het Kennisplatform Educatie en Presentatie.

Landelijke bijeenkomsten

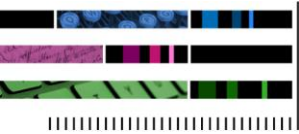
Het is verheugend dat landelijke organisaties ons kennisplatform inmiddels goed weten te vinden. Met enige regelmaat krijgt KEP een verzoek een archiefeducator af te vaardigen naar een landelijke bijeenkomst rondom erfgoed(educatie) en publieksbereik.

- Naar aanleiding van de call for papers ten behoeve van de landelijke Archiefdagen op 3 en 4 juni in 2019 in Gouda verzorgde Yteke van der Vegt een presentatie onder de titel 'DNALWD2018: Our story can be your story'.
- Een aantal kerngroepleden en leden van KEP nam deel aan landelijke bijeenkomsten, onder meer aan de Expertmeeting van het LKCA/DEN op 6 juni rondom het thema 'Bewuster omgaan met digitale toepassingen in cultuur/erfgoededucatie' en aan de bijeenkomst 'Verkenning deskundigheidsbevordering erfgoedvrijwilligers' op 2 oktober door het LKCA.
- KEP-leden namen deel aan het landelijke Erfgoed Vertel Event op 20 mei in het Archeon en aan het Storytelling Symposium op 3 juni in het Openluchtmuseum.
- Door individuele leden van KEP werden diverse andere (lokale) activiteiten gericht op (archief)educatie, presentatie en publieksbereik bijgewoond.

Samenwerkingsprojecten

Er zijn twee landelijke projecten op het gebied van archiefeducatie waarin archiefinstellingen uit het hele land participeren: 'Allemaal op papier' en 'Geschiedenislokaal'.

- De landelijke website 'Allemaal op papier' over de burgerlijke stand in Nederland wordt gehost door Archiva. De hostingskosten worden gefinancierd uit het budget van KEP. Van nagenoeg elke provincie zijn geboorte- huwelijks- en overlijdensakten opgenomen en informatie over en rondom de burgerlijke stand en de Franse Tijd.
- Er zijn dit jaar weer twee archiefinstellingen aangesloten bij het educatieve bronnenplatform Geschiedenislokaal.nl. Daarmee komt het aantal gebruikers in totaal op negen. Het zou mooi zijn als 'Geschiedenislokaal' zou kunnen uitgroeien tot een landelijk dekkend bronnennetwerk.
- De mogelijkheden van een gezamenlijk educatief project rondom of in samenwerking met de online paleografietool 'Wat staat daer?' werd onderzocht maar leidde vooralsnog niet tot concrete plannen. De tool wordt inmiddels door enkele universiteiten ingezet bij de lessen paleografie en door één archiefdienst bij de cursussen Paleografie. Het zou mooi zijn als andere archiefdiensten die cursussen paleografie aanbieden ook zouden aansluiten bij 'Wat staat daer?' zodat ook zij het huiswerk via deze online paleografietool kunnen aanbieden.

Publieksbereik

- In het kader van publieksbereik rondom archiefeducatie en -presentatie richtte het Nationaal Archief in januari een stand in op de Nationale Onderwijsbeurs. Bezoekers aan de stand werden mondeling actief verwezen naar de lokale, regionale en provinciale archiefdiensten. Het effect daarvan is nauwelijks meetbaar. Kijken naar de grote inspanningen en slecht meetbare resultaten beraadt het Nationaal Archief zich over deelname aan de Nationale Onderwijsbeurs in de komende jaren.

Artikelen

- Game on. Charlotte Labrie. Archievenblad nr. 9 – oktober 2019.
- Museum en archief: naar een goed huwelijk? – Het verhaal van Schiedam. Caroline Nieuwendijk en Merel van der Vaart. Archievenblad nr. 9 – oktober 2019.
- Spelen met erfgoed. Vera Weterings. Archievenblad nr. 9 – oktober 2019.
- Van collectie naar connectie; de herontwikkeling van het publiekscentrum van Het Utrechts Archief. Esther van Velden. Museumpeil nr. 53 – winter 2019.

Kennisplatform Educatie & Presentatie

Rondom de studiedag en de najaarsnetwerkbijeenkomst vond redelijk wat activiteit plaats op het platform, met name in de agenda, overzichtspagina en bestandenbox. In de loop van het jaar zijn diverse interessante activiteiten op de agenda geplaatst. Dat had als effect dat het merendeel van deze activiteiten door een of meerdere leden van KEP zijn bezocht. Tevens vond overleg plaats met het Kennisplatform Dienstverlening over het leveren van een bijdrage aan de Archiefdagen 2019.

Desondanks moeten we constateren dat het gebruik van en het samenwerken/kennisdelen op het Kennisplatform Educatie en Presentatie in het verslagjaar nog niet het gewenste resultaat heeft bereikt. Er vond weinig uitwisseling plaats en er werd slechts af en toe gereageerd op bijdragen op de overzichtspagina. Er zijn geen blogs toegevoegd (de Archiefeducatie-blogs van Archief 2.0 zijn niet onder deze tab ingevoerd tijdens de migratie). In 2018 werden drie discussies gestart waarvan er twee behoorlijk wat reacties opleverden. Op de laatste discussie is door niemand gereageerd.

Waar ligt dat aan? Onwillingheid met de site? Te weinig tijd? Weinig vertrouwen in het nut van het platform? Gebrek aan actieve aanjagers/trekkers? Het zou goed zijn om te kijken welke acties we kunnen ondernemen om ons kennisplatform beter onder de aandacht te brengen, meer te gebruiken als plaats waar we kennis delen, samenwerken – niet alleen binnen ons platform maar ook met andere platforms – en ook meer te reageren op bijdragen, discussies en blogs.

*Utrecht/Middelburg, 9 januari 2020
Esther van Velden en Anneke van Waarden-Koets
Duo-aanjagers Kennisplatform Educatie en Presentatie*

Kennisnetwerk Informatie en Archief is een onafhankelijk platform dat mogelijk gemaakt wordt door:

